Tydzień 5

Wprowadzenie do układów nieliniowych - Linearyzacja

I metoda Lapunowa

Punkt równowagi, dla którego system zlinearyzowany jest asymptotycznie stabilny jest lokalnie asymptotycznie stabilny. Jeżeli zaś chociaż jedna z wartości własnych macierzy systemu zlinearyzowanego ma dodatnią część rzeczywistą to punkt równowagi jest niestabilny.

Macierz Hurwitz'a

Wielomian charakterystyczny: $a_0\lambda^n + a_1\lambda^{n-1} + a_{n-1}\lambda + a_n$

$$\begin{bmatrix} a_1 & a_3 & a_5 & a_7 & \cdots & 0 \\ a_0 & a_2 & a_4 & a_6 & \cdots & 0 \\ 0 & a_1 & a_3 & a_5 & \cdots & 0 \\ 0 & a_0 & a_2 & a_4 & \cdots & 0 \\ 0 & 0 & a_1 & a_3 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \cdots & a_n \end{bmatrix}$$

Kryterium Hurwitz'a

Jeśli wszystkie minory wiodące są większe od zera, to jest asymptotycznie stabilny.

tw. Grobmana-Hartmana:

Jeżeli $\det(j\omega I - J(x_r)) \neq 0$, $\omega \in \mathbb{R}$, $j^2 = -1$ to trajektorie fazowe systemu nieliniowego w pewnym otoczeniu równowagi zachowują się podobnie jak trajektorie układu zlinearyzowanego w tym punktcie w otoczeniu zera. Warunek jest równoważny temu, że macierz $J(x_r)$ nie może posiadać wartości własnych na osi urojonej.

Lapunowem zbadać stabilność punktów równowagi

- 1. wyznaczamy punkt równowagi. Przyrównujemy równanie układu do zera.
- 2. Podstawiamy do macierzy Jacobiego punkt

$$\begin{array}{c|c}
\frac{\partial f_1}{\partial x_1} & \frac{\partial f_1}{\partial x_2} \\
\frac{\partial f_2}{\partial x_1} & \frac{\partial f_2}{\partial x_2}
\end{array}$$

3. Wyliczamy wartości własne macierzy Jacobiego i sprawdzamy czy ich część rzeczywista jest mniejsza od 0. Jeśli tak to punkt jest lokalnie asymptotycznie stabilny. Jeśli nie to punkt równowagi jest niestabilny.

Jeśli wyjdzie 0 to "Twierdzenie to nie rozstrzyga o stabilności punktu równowagi, jeżeli system zlinearyzowany jest jedynie stabilny"

Zadanie 5.1.1

Dany jest system dynamiczny

$$\dot{x}(t) = \cos(x(t))e^{-x(t)^2}$$

Wyznaczyć jego punkty równowagi i za pomocą I metody Lapunowa zbadać ich stabilność.

$$\dot{x}(t) = \cos(x(t))e^{-x(t)^2}$$

$$\dot{x}(t) = f(x(t))$$

$$x_r \text{ jest punktem równowagi} \Leftrightarrow f(x_r) = 0$$

$$f(x_r) = \cos(x_r) \cdot \underbrace{e^- x_r^2}_{<0} = 0 \Rightarrow \cos(x_r) = 0 \Rightarrow x_r = \frac{\pi}{2} + k\pi, k \in \mathbb{Z}$$

System zlinearyzowany:
$$\dot{x}(t) = J(x_r)x(t)$$

$$J(x) = \begin{bmatrix} \frac{\partial f_1}{\partial x_1}(x) & \cdots & \frac{\partial f_1}{\partial x_n}(x) \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ \frac{\partial f_n}{\partial x_1}(x) & \cdots & \frac{\partial f_n}{\partial x_n}(x) \end{bmatrix} f(x) = \begin{bmatrix} f_1(x) \\ \vdots \\ f_n(x) \end{bmatrix}$$

$$J(x) = \begin{bmatrix} \frac{\partial f_1}{\partial x_1}(x) & \cdots & \frac{\partial f_1}{\partial x_n}(x) \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ \frac{\partial f_n}{\partial x_1}(x) & \cdots & \frac{\partial f_n}{\partial x_n}(x) \end{bmatrix} f(x) = \begin{bmatrix} f_1(x) \\ \vdots \\ f_n(x) \end{bmatrix}$$

$$J(x) = \frac{\partial f}{\partial x} = -\sin(x) \cdot e^{-x^2} + \cos(x) \cdot (-2xe^{-x^2}) = -e^{-x^2}(\sin(x) + 2x\cos(x))$$

$$J(x_r) = \underbrace{-e^{-(\frac{\pi}{2} + k\pi)^2}}_{<0} \underbrace{(\sin(\frac{\pi}{2} + k\pi))} + \underbrace{2(\frac{\pi}{2} + k\pi)\cos(\frac{\pi}{2} + k\pi)}_{=0} = -e^{-(\frac{\pi}{2} + k\pi)^2}(\sin(\frac{\pi}{2} + k\pi))$$
I metada Lamunawa

I metoda Lapunowa

Punkt równowagi, dla którego system zlinearyzowany jest asymptotycznie stabilny jest lokalnie asymptotycznie stabilny. Jeżeli zaś chociaż jedna z wartości własnych macierzy systemu zlinearyzowanego ma dodatnią część rzeczywistą to punkt równowagi jest niestabilny.

$$\lambda = -e^{-(\frac{\pi}{2} + k\pi)^2} \cdot \sin(\frac{\pi}{2} + k\pi)$$

niestabilny:

niestabliny:

$$-e^{-(\frac{\pi}{2}+k\pi)^2} \cdot \sin(\frac{\pi}{2}+k\pi) > 0 \Rightarrow \sin(\frac{\pi}{2}+k\pi) = -1 \Rightarrow x_r = \frac{\pi}{2} + (2k\pi + 1)\pi, \ k \in \mathbb{Z}$$
(7 Hurwitza)

(z Hurwitza)

$$-e^{-(\frac{\pi}{2}+k\pi)^2} \cdot \sin(\frac{\pi}{2}+k\pi) > 0 \Rightarrow \sin(\frac{\pi}{2}+k\pi) = 1 \Rightarrow x_r = \frac{\pi}{2}+2k\pi, \quad k \in \mathbb{Z}$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & e^{-(\frac{\pi}{2}+k\pi)^2} \cdot \sin(\frac{\pi}{2}+k\pi) \end{bmatrix}$$

Zadanie 5.1.2

Dany jest system dynamiczny

$$\dot{x}_1(t) = x_2(t)
\dot{x}_2(t) = -2x_1(t) - 3x_1(t)^2 - x_2(t)$$

Wyznaczyć jego punkty równowagi i za pomocą I metody Lapunowa zbadać ich stabilność.

$$J(x) = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -2 - 6x_1 & -1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{cases} x_2 = 0 \\ -2x_1 - 3x_1^2 - x_2 = 0 \end{cases}$$

$$-2x_1 - 3x_1^2 = 0$$

$$x_1(2 + 3x_1) = 0$$

$$x_1 = 0 \lor x_1 = -\frac{2}{3}$$

$$x_r = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix} \qquad \forall x_r = \begin{bmatrix} -\frac{2}{3} \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$J(x_r) = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -2 & -1 \end{bmatrix} \qquad J(x_r) = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 2 & -1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{vmatrix} -\lambda & 1 \\ -2 & -1 - \lambda \end{vmatrix} \qquad \begin{vmatrix} -\lambda & 1 \\ 2 & -1 - \lambda \end{vmatrix} \qquad = (-\lambda)(-1 - \lambda) + 2 = \lambda^2 + \lambda + 2$$

$$\Delta = -7$$

$$\lambda = -\frac{1}{2} \pm \frac{\sqrt{7}}{2}i$$

$$\lambda = -\frac{1}{2} < 0 \Rightarrow \text{Stabilny}$$

$$\lambda = \frac{-1 \pm 3}{2}$$

$$\lambda = 1 \lor \lambda = -2$$

$$\lambda = 1 > 0 \Rightarrow \text{Niestabilny}$$

Zadanie 5.2.1

Wyznaczyć punkty równowagi układu generatora synchronicznego, który jest systemem dynamicznym opisanym następującymi równaniami

$$\dot{x}_1 = x_2$$

$$\dot{x}_2 = -Dx_2 - \sin x_1 + \sin \delta_0$$

$$\begin{cases} \dot{x}_1 = x_2 \\ \dot{x}_2 = -Dx_2 - \sin x_1 + \sin \delta_0 \end{cases}$$

$$f(x) = \begin{bmatrix} x_2 \\ -Dx_2 - \sin x_1 + \sin \delta_0 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} x_2 \\ -Dx_2 - \sin x_1 + \sin \delta_0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$x_2 = 0$$

$$-\sin x_1 + \sin \delta_0 = 0 \Rightarrow \sin \delta_0 = \sin x_1 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow x_1 = \delta_0 + 2k\pi \quad \forall \quad x_1 = -\delta_0 + (2k+1)\pi, \quad k \in \mathbb{Z}$$

Zadanie 5.2.2

Wyznaczyć punkty równowagi dla obwodu Chuy, który jest systemem dynamicznym opisanym następującymi równaniami:

$$C_1 \dot{x}_1(t) = -\frac{1}{R} x_1(t) + \frac{1}{R} x_2(t) - g(x_1(t))$$

$$C_2 \dot{x}_2(t) = \frac{1}{R} x_1(t) - \frac{1}{R} x_2(t) + x_3(t)$$

$$L \dot{x}_3(t) = -x_2(t) - R_0 x_3(t)$$
przy czym $g(v) = g_1 v + g_2 v^3$

$$\begin{cases} -\frac{1}{RC_1}x_1 + \frac{1}{RC_1}x_2 - \frac{g_1}{C_1}x_1 - \frac{g_2}{C_1}x_1^3 = 0\\ \frac{1}{RC_2}x_1 - \frac{1}{RC_2}x_2 + \frac{x_3}{C_2} = 0\\ -\frac{1}{L}x_2 - \frac{R_0}{L}x_3 = 0 \qquad \Rightarrow x_2 = -R_0x_3 \end{cases}$$

$$\begin{cases} g_1Rx_1 + g_2Rx_1^3 + x_1 = x_2\\ x_1 + Rx_3 = x_2\\ x_2 = -R_0x_3 \end{cases}$$
Z drugiego i trzeciego:

z drugiego i trzeciego:

$$x_3 = \frac{-x_1}{R + R_0}$$

z pierwszego i drugiego:

$$g_1 R x_1 + g_2 R x_1^3 = R x_3$$

$$g_1 x_1 + g_2 x_1^3 = x_3$$

podstawiam x_3 z trzeciego:

$$g_1x_1 + g_2x_1^3 = \frac{-x_1}{R+R_0}$$

 $g_1x_1 + x_1^3g_2 + \frac{x_1}{R+R_0} = 0$
 $x_1^3g_2 + x_1(g_1 + \frac{1}{R+R_0}) = 0$
podstawiam pomocnicze zmienne:

$$a = g_2, \quad b = g_1 + \frac{1}{R + R_0}$$

 $ax_1^3 + bx_1 = 0$
 $x_1(ax_1^2 + b) = 0$
① $x_1 = 0 \quad \forall \quad ax_1^2 + b$

podstawiam $x_1 = 0$:

$$x_r = \begin{bmatrix} x_{1r} \\ x_{2r} \\ x_{3r} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix}$$

$$2 x_r = \begin{bmatrix}
\sqrt{\frac{-g_1 - \frac{1}{R+R_0}}{g_2}} \\
-R_0 \frac{-\sqrt{\frac{-g_1 - \frac{1}{R+R_0}}{g_2}}}{R+R_0} \\
\frac{-\sqrt{\frac{-g_1 - \frac{1}{R+R_0}}{g_2}}}{R+R_0}
\end{bmatrix}$$

Zadanie 5.3.1

Dla jakich wartości parametru ϵ zerowy punkt równowagi układu zwanego oscylatorem Van der Pola będzie niestabilny

$$\ddot{x}(t) - \epsilon(1 - x(t)^2)\dot{x}(t) + x(t) = 0$$

$$\begin{cases} x_1 = x & \begin{cases} \dot{x}_1 = \dot{x} = x_2 \\ \dot{x}_2 = \dot{x} & \begin{cases} \dot{x}_1 = \dot{x} = x_2 \\ \dot{x}_2 = \ddot{x} = \epsilon(1 - x(t)^2) \cdot \dot{x}(t) - x(t) = \epsilon(1 - x_1^2) \cdot x_2 - x_1 \end{cases}$$

$$f(x) = \begin{bmatrix} x_2 \\ \epsilon(1 - x_1^2) \cdot x_2 - x_1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} f_1(x) \\ f_2(x) \end{bmatrix}$$

$$\begin{cases} x_2 = 0 \\ \epsilon(1 - x_1^2) \cdot x_2 - x_1 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x_2 = 0 \\ x_1 = 0 \end{cases} x_r = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$J(x) = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -2\epsilon x_1 x_2 - 1 & \epsilon(1 - x_1^2) \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{\partial f_1}{\partial x_1} & \frac{\partial f_1}{\partial x_2} \\ \frac{\partial f_2}{\partial x_1} & \frac{\partial f_2}{\partial x_2} \end{bmatrix}$$

$$J(x_r) = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & \epsilon \end{bmatrix}$$

$$Z \text{ Lapunowa:}$$

$$(-\lambda)(\epsilon - \lambda) + 1 = \lambda^2 - \lambda \epsilon + 1 = 0$$

$$(-\lambda)(\epsilon - \lambda) + 1 = \lambda^2 - \lambda\epsilon + 1 = 0$$

$$\Delta = \epsilon^2 - 4 \Rightarrow \lambda = \frac{\epsilon \pm \sqrt{\epsilon^2 - 4}}{2}$$

$$\Delta = \epsilon^2 - 4 \Rightarrow \lambda = \frac{\epsilon \pm \sqrt{\epsilon^2 - 4}}{2}$$

niestabilny: Jeżeli część rzeczywista $>0\Rightarrow\frac{\epsilon}{2}>0\Rightarrow \epsilon>0$

asymptotycznie stabilny :
$$\begin{bmatrix} -\epsilon & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$$
 Hurwitz $-\epsilon > 0 \Rightarrow \boxed{\epsilon < 0}$

Zadanie 5.4.1

Dla jakich wartości parametru a linearyzacja przestaje spełniać warunki twierdzenia Grobmana-Hartmana dla układu opisanego równaniami:

$$\dot{x_1}(t) = -x_2(t) + (a - x_1(t)^2 - x_2(t)^2)x_1(t)$$

$$\dot{x_2}(t) = x_1(t) + (a - x_1(t)^2 - x_2(t)^2)x_2(t)$$

$$\begin{split} \dot{x_1}(t) &= -x_2(t) + (a - x_1(t)^2 - x_2(t)^2)x_1(t) = f_1(x(t)) \\ \dot{x_2}(t) &= x_1(t) + (a - x_1(t)^2 - x_2(t)^2)x_2(t) = f_2(x(t)) \\ f(x) &= \begin{bmatrix} f_1(x) \\ f_2(x) \end{bmatrix} \\ \begin{cases} -x_2 + (a - x_1^2 - x_2^2)x_1 = 0 \\ x_1 + (a - x_1^2 - x_2^2)x_2 = 0 \end{cases} \\ \text{Zauważamy, że albo } x_1 = x_2 = 0 \text{ albo dla } x_2 \neq 0 \land x_1 \neq 0 : \\ \begin{cases} -\frac{x_2}{x_1} + (a - x_1^2 - x_2^2) = 0 \\ \frac{x_1}{x_2} + (a - x_1^2 - x_2^2) = 0 \end{cases} \Rightarrow \frac{-x_2}{x_1} = \frac{x_1}{x_2} \Rightarrow -x_2^2 = x_1^2 \Rightarrow x_1 = x_2 = 0 \text{ (sprzeczność)} \\ \text{więc } x_r = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix} \\ J(x) = \begin{bmatrix} a - 3x_1^2 - x_2^2 & -1 - 2x_2x_1 \\ 1 - 2x_1x_2 & a - x_1^2 - 3x_2^2 \end{bmatrix} \\ J(x_r) = \begin{bmatrix} a & -1 \\ 1 & a \end{bmatrix} \end{split}$$

z tw. Grobmana-Hartmana:

 $\det(j\omega I - J(x_r)) \neq 0, \quad \omega \in \mathbb{R} \quad J(x_r)$ nie ma wartości własnych na osi urojonej

$$\begin{vmatrix} j\omega - a & -1 \\ 1 & j\omega - a \end{vmatrix} = 0 \qquad \begin{bmatrix} a - \lambda & -1 \\ 1 & a - \lambda \end{bmatrix}$$
$$(j\omega - a)^2 + 1 = 0 \qquad (a - \lambda)^2 + 1 = 0$$
$$j\omega - a = \pm j \Rightarrow \boxed{a = 0} \qquad a^2 - 2a\lambda + \lambda^2 + 1 = 0$$

$$\begin{bmatrix} a - \lambda & -1 \\ 1 & a - \lambda \end{bmatrix}$$

$$(a - \lambda)^2 + 1 = 0$$

$$a^2 - 2a\lambda + \lambda^2 + 1 = 0$$

$$\lambda^2 - 2a\lambda + a^2 + 1 = 0$$

$$\Delta = 4a^2 - 4a^2 - 4$$

$$\sqrt{\Delta} = 2i$$

$$\lambda = \frac{2a \pm 2i}{2} = a \pm i$$

dla a = 0 wartości własne są na osi urojonej

Zadanie 5.5.1

Dla jakich wartości parametru a zerowy punkt równowagi układu opisanego równaniami

$$\dot{x}_1(t) = x_2(t) + (a - x_1(t)^2 - x_2(t)^2)x_1(t)$$

$$\dot{x}_2(t) = x_1(t) + (a - x_1(t)^2 - x_2(t)^2)x_2(t)$$

bedzie niestabilny.

$$x_{r} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$J(x) = \begin{bmatrix} a - 3x_{1}^{2} - x_{2}^{2} & 1 - 2x_{2}x_{1} \\ 1 - 2x_{1}x_{2} & a - x_{1}^{2} - 3x_{2}^{2} \end{bmatrix}$$

$$J(x_{r}) = \begin{bmatrix} a & 1 \\ 1 & a \end{bmatrix}$$

$$\begin{vmatrix} a - \lambda & 1 \\ 1 & a - \lambda \end{vmatrix} = 0$$

$$(a - \lambda)^{2} - 1 = 0$$

$$(a - \lambda)^{2} - 1 = 0$$

$$(a - \lambda)(a - \lambda + 1) = 0$$

$$\lambda = a - 1 \quad \forall \quad \lambda = a + 1$$
niestabilny, gdy $Re(\lambda) > 0$

$$a - 1 > 0 \quad a + 1 > 0$$

$$a > 1 \quad a > -1$$

$$(a > 1 \quad \forall \quad a > -1) \Rightarrow \boxed{a > -1}$$

Alternatywnie: Bez podanego punktu równowagi

$$\dot{x_1}(t) = x_2(t) + (a - x_1(t)^2 - x_2(t)^2)x_1(t) = f_1(x(t))$$

$$\dot{x_2}(t) = x_1(t) + (a - x_1(t)^2 - x_2(t)^2)x_2(t) = f_2(x(t))$$

$$f(x) = \begin{bmatrix} f_1(x) \\ f_2(x) \end{bmatrix}$$

$$\begin{cases} x_2 + (a - x_1^2 - x_2^2)x_1 = 0 \\ x_1 + (a - x_1^2 - x_2^2)x_2 = 0 \end{cases}$$
Zauważamy, że albo $x_1 = x_2 = 0$ albo dla $x_1 \neq 0 \land x_2 \neq 0$:

$$\begin{cases} \frac{x_2}{x_1} + (a - x_1^2 - x_2^2) = 0\\ \frac{x_1}{x_2} + (a - x_1^2 - x_2^2) = 0 \end{cases} \Rightarrow \frac{x_2}{x_1} = \frac{x_1}{x_2} \Rightarrow \begin{cases} x_2^2 = x_1^2\\ x_1 = x_2 \lor x_1 = -x_2 \end{cases}$$

wiec
$$\frac{\textcircled{1}}{x_r} = \begin{bmatrix} k \\ k \end{bmatrix} \lor \frac{\textcircled{2}}{x_r} = \begin{bmatrix} k \\ -k \end{bmatrix}, \quad k \in \mathbb{R}$$

$$J(x) = \begin{bmatrix} a - 3x_1^2 - x_2^2 & 1 - 2x_2x_1 \\ 1 - 2x_1x_2 & a - x_1^2 - 3x_2^2 \end{bmatrix}$$

$$J(\frac{\textcircled{1}}{x_r}) = \begin{bmatrix} a - 4k^2 & 1 - 2k^2 \\ 1 - 2k^2 & a - 4k^2 \end{bmatrix} \qquad \forall \quad J(\frac{\textcircled{2}}{x_r}) = \begin{bmatrix} a - 4k^2 & 1 + 2k^2 \\ 1 + 2k^2 & a - 4k^2 \end{bmatrix}$$

$$(a - 4k^2 - \lambda)^2 - (1 - 2k^2)^2 = 0 \qquad \forall \quad (a - 4k^2 - \lambda)^2 - (1 + 2k^2)^2 = 0$$

$$(a - 4k^2 - \lambda - 1 + 2k^2)(a - 4k^2 - \lambda + 1 - 2k^2) = 0 \quad \forall \quad (a - 4k^2 - \lambda - 1 - 2k^2)(a - 4k^2 - \lambda + 1 - 2k^2)$$

$$\lambda = a - 1 - 2k^2 \forall \lambda = a + 1 - 6k^2 \qquad \forall \quad \lambda = a - 1 - 6k^2 \forall \lambda = a + 1 - 2k^2$$

$$niestebilny:$$

$$\forall J(\frac{2}{x_r}) = \begin{bmatrix} a - 4k^2 & 1 + 2k^2 \\ 1 + 2k^2 & a - 4k^2 \end{bmatrix}$$

$$\forall (a - 4k^2 - \lambda)^2 - (1 + 2k^2)^2 = 0$$

$$\forall (a - 4k^2 - \lambda - 1 - 2k^2)(a - 4k^2 - \lambda + 1)$$

$$\forall \lambda = a - 1 - 6k^2 \lor \lambda = a + 1 - 2k^2$$

$$Re\lambda > 0$$

odp. niestabilny dla
$$a > 1 \lor a > 2 \lor a > 3 \lor a > 4$$

Zadanie 5.5.2

Dla jakich wartości parametru a zerowy punkt równowagi układu opisanego równaniami $\dot{x_1}(t) = -x_2(t) + (a-x_1(t)^2-x_2(t)^2)x_1(t)$ $\dot{x_2}(t) = x_1(t) + (a-x_1(t)^2-x_2(t)^2)x_2(t)$ będzie niestabilny.

$$x_r = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$J(x) = \begin{bmatrix} a - 3x_1^2 - x_2^2 & -1 - 2x_2x_1 \\ 1 - 2x_1x_2 & a - x_1^2 - 3x_2^2 \end{bmatrix}$$

$$J(x_r) = \begin{bmatrix} a & -1 \\ 1 & a \end{bmatrix}$$

$$\begin{vmatrix} a - \lambda & -1 \\ 1 & a - \lambda \end{vmatrix} = 0$$

$$\lambda^2 - 2a\lambda + a^2 + 1 = 0$$

$$\Delta = -4$$

$$\lambda = \frac{2a \pm 2i}{2} = a \pm i$$
niestabilny, gdy $Re(\lambda) > 0$

$$\boxed{a > 0}$$

Zadanie 5.6.1

Dla jakich wartości parametru a zerowy punkt równowagi układu opisanego równaniami

$$\dot{x_1}(t) = -x_2(t) + (a - x_1(t)^2 - x_2(t)^2)x_1(t)$$

$$\dot{x_2}(t) = x_1(t) + (a - x_1(t)^2 - x_2(t)^2)x_2(t)$$

będzie asymptotycznie stabilny.

$$x_r = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$J(x) = \begin{bmatrix} a - 3x_1^2 - x_2^2 & -1 - 2x_2x_1 \\ 1 - 2x_1x_2 & a - x_1^2 - 3x_2^2 \end{bmatrix}$$

$$J(x_r) = \begin{bmatrix} a & -1 \\ 1 & a \end{bmatrix}$$

$$\begin{vmatrix} a - \lambda & -1 \\ 1 & a - \lambda \end{vmatrix} = 0$$

$$\lambda^2 - 2a\lambda + a^2 + 1 = 0$$

Macierz Hurwitz'a

Wielomian charakterystyczny: $a_0\lambda^n + a_1\lambda^{n-1} +$

$$a_{n-1}\lambda + a_n$$

$$\begin{bmatrix} a_1 & a_3 & a_5 & a_7 & \cdots & 0 \\ a_0 & a_2 & a_4 & a_6 & \cdots & 0 \\ 0 & a_1 & a_3 & a_5 & \cdots & 0 \\ 0 & a_0 & a_2 & a_4 & \cdots & 0 \\ 0 & 0 & a_1 & a_3 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \cdots & a_n \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} -2a & 0 \\ 1 & a^2 + 1 \end{bmatrix}$$

Kryterium Hurwitz'a

Jeśli wszystkie minory wiodące są większe od zera, to jest asymptotycznie stabilny.

$$-2a > 0 \Rightarrow a < 0$$

$$-2a(a^2 + 1) > 0 \Rightarrow \boxed{a < 0}$$